

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Факультет філологічний
Кафедра української мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

професор Хмарський В.М.

2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Технології комунікативного впливу

Рівень вищої освіти Третій (доктор філософії)

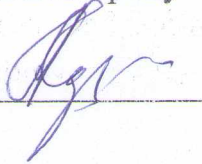
Спеціальність 035 Філологія

Розробник: Ковалевська Тетяна Юріївна докторфілологічних наук,
професор, завідувач кафедри української мови

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри української мови

Протокол № 1 від "27" серпня 2020 року

Завідувачка кафедри

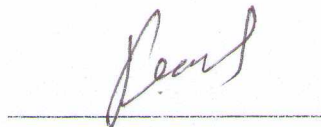

Ковалевська Т.Ю.

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною
комісією (НМК) філологічного факультету

Протокол № 1 від "8" вересня 2020 року

Голова НМК

проф. Кондратенко Н.В.

ВСТУП

Навчальна програма вибіркової дисципліни "Технології комунікативного впливу" складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії спеціальності 035 Філологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правила і закони оптимізації інтерактивної взаємодії та системний комплекс маркерів мовної і комунікативної сугестії.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу.

Викладається на другому році навчання (2-й семестр).

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Нейролінгвістична Мілтон-модель як систематика впливових маркерів комунікації. Поняття про метапрограми. Основні категорії і поняття сугестивної лінгвістики як науки про вплив.

Змістовий модуль 2. Специфіка і структура мовленнєвого впливу. Екстралінгвальні фактори впливу

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни "Технології комунікативного впливу" є всебічне ознайомлення слухачів з особливостями, природою і закономірностями та фундаментальними складниками різножанрової комунікації. Також мета курсу передбачає ознайомлення слухачів із витоками, основними закономірностями та глибинною природою впливу та відповідними комунікаційними стратегіями і тактиками, різними формами вербального і невербального впливу, специфікою його реалізації на всіх мовних рівнях та особливостями створення комунікаційних сугестійних ефектів у різноманітних дискурсивних практиках.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни "Технології комунікативного впливу" є такі:

вміння корегувати неадекватну поведінку особистості/колективу та застосовувати екологічні засоби впливу на індивідуальну і масову свідомість, формування погляду на феномен впливу як комплексне динамічне явище; класифікацію основних знань і факторів, що формують вплив; ознайомлення зі специфікою та структурою вербального і невербального впливу, з його екстралінгвальними факторами та різноманітними методами аналізу впливових дискурсів, а також зв'язками мовленнєвої сугестії з іншими технологіями впливу на індивідуальну та масову свідомість.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

а) **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.

ЗК-2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК-4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі.

ЗК-5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики.

ЗК-7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів.

б) спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

СК-3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку із використанням теоретичних і експериментальних методів.

СК-6. Здатність планувати й організовувати професійну і науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

СК-7. Здатність до лінгвокреативної діяльності в науково-інноваційній сфері.

Очікувані результати навчання.

ПРЗ-2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПРЗ-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;

ПРЗ-5. Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПРЗ-8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності;

ПРЗ-9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень.

ПРЗ-10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Нейролінгвістична Мілтон-модель як систематика впливових маркерів комунікації. Поняття про метапрограми. Основні категорії і поняття сугестивної лінгвістики як науки про вплив.

Тема 1. Основні складники сугестії. Вплив як комплексна категорія (нейрофізіологічні, психологічні та лінгвістичні основи). Метапрограми.

Тема 2. Функційні особливості та структура Мілтон-моделі. Поняття про гіпноз.

Тема 3. Основні поняття сугестивної лінгвістики. Постулати сугестивної лінгвістики.

Змістовий модуль 2.

Специфіка і структура мовленнєвого впливу. Екстралінгвальні фактори впливу

Тема 4. Поняття про сугестивний текст. Поняття про патогенний текст.

Тема 5. Мова як наскрізна сугестивна система. Лінгвістичні рівні впливу.

Тема 6. Екстралінгвальні фактори впливу. Сугестогенні дискурси.

3. Рекомендована література

Основна

Бэндлер Р., Гриндер Д. Шаблоны гипнотических техник Милтона Эриксона с точки зрения НЛП. Симферополь, 2011.

Бессер-Зигмунд К. Магические слова: Пососбие по психологической самозащите. СПб., 1997.

Бехтерев В.М. Внушение и его роль в общественной жизни. М., 2001.

Дилтс Р. Фокусы языка. Изменение убеждений с помощью НЛП. СПб., 2012.

Журавлев А.П. Звук и смысл. М., 1991.

Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування. Одеса. 2008.

Кутуза Н.В. Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект. К.:Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.

Лозанов Г.К. Суггестология. София, 1971.

Лурия А.Р. Язык и сознание. Ростов-на-Дону, 1998.

Поршнев Б.Ф. О начале человеческой истории. Проблемы палеопсихологии. М., 1974.

Потебня А.А. Мысль и язык. Полное собрание трудов. Мысль и язык. М., 1999.

Русанівський В. Єдиний мовно-образний простір українського менталітету. Мовознавство. 1993. №6.

- Селіванова О. О.* Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія П., 2006.
- Спивак Д.Л.* Измененные состояния сознания: психология и лингвистика. СПб., 2000.
- Ткаченко О.* Мова і національна ментальність (Спроба сучасного синтезу). К., 2006.
- Стернин И.А.* Введение в речевое воздействие. Воронеж, 2001.
- Флоренский П.А.* У водоразделов мысли. Сочинения. Т.2. М., 1990.
- Формановская Н.И.* Речевое взаимодействие: коммуникация и прагматика. М., 2007.
- Фрейд З.* Психология бессознательного. Сборник. произведений. М., 1989.
- Чалдіні Р.* Психологія впливу. К., 2014.
- Черепанова И.Ю.* «Ангельский огонь»: Красные PR России. М., 2003.
- Черепанова И.Ю.* Дом колдуни. Язык творческого бессознательного. М., 2001.
- Черепанова И.Ю.* Заговор народа. Как создать сильный политический текст. М., 2002.
- Черепанова И.Ю.* Клич Гамаюн. Научная магия суггестивного влияния языка. М., 2007.
- Черепанова И., Петров А., Мягих С.* Детектор правды. Суггестивные технологии в творчестве полиграфолога-профессионала. М., 2004.
- Якобсон Р.* Звук и значение. Избранные работы. М., 1985.

Додаткова

- Бацевич Ф.С.* Тоталітарний політичний дискурс: когнітивно-риторичні та комунікативно-мовні ознаки. Вісник Черкаського університету. Серія «Філологічні науки». Черкаси, 2001. Вип.24.
- Берн Э.* Игры, в которые играют люди: Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры: Психология человеческой судьбы. М., 1996.
- Бернштейн Н.А.* Очерки по физиологии движений и по физиологии активности. М., 1966.
- Выготский Л.С.* Мышление и речь. Собр. соч..Т.2. М., 1982.
- Грайс Г.П.* Логика и речевое общение. Новое в зарубежной лингвистике: Лингвистическая прагматика. Вып. XVI. М.: Прогресс, 1985.
- Доронина С.В.* Проблемы языковой суггестологии: рабочая программа курса для студентов филологического факультета, обучающихся по специальности «Лингвокриминалистика». Юрислингвистика. №5. Барнаул, 2005.
- Кандыба В.М.* Триста техник глубокого гипноза: В 2 т. СПб., 2001.
- Ковалевська Т.Ю.* Впливові доміанти рекламного дискурсу в аспекті нейролінгвістичного програмування. Записки з романо-германської філології. Вип.20. Одеса, 2008.
- Ковалевська Т. Ю.* Мілтон-модельна ідентифікація рекламних суггестогенів. Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції «Сучасна філологія: теорія та практика». К., 2018.
- Ковалевська Т. Ю.* Нейролінгвістична Мілтон-модель у системі методів дослідження комунікативної сугестії. *Записки з українського мовознавства*: Вип. 24. У 2-х томах. Т. 2 : 3б. наук. праць = Opera in linguistica ukrainiana: Fascicullum 24. Vol. 2 / Головний ред. Т. Ю. Ковалевська. Одеса, 2017.
- Ковалевська Т. Ю.* Психолінгвальна тектоніка комунікативного впливу. *Записки з українського мовознавства*: Вип. 25 : 3б. наук. праць = Opera in linguistica ukrainiana: Fascicullum 25 / Головний ред. Т. Ю. Ковалевська. Одеса, 2018.
- Крейдлин Г.Е.* Движение рук: касание и тактильное взаимодействие в коммуникации людей // Логический анализ языка. Языки динамического мира. Дубна, 1999.
- Кутуза Н. В.* Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект. К., 2018.
- Ле Бон Г.* Психология толп. М., 1999.
- Левченко Т.С., Шпак В.И.* Взаимосвязь суггестивных и художественных способностей в профессиональной подготовке педагога.Актуальные проблемы использования суггестологии и суггестивной педагогики в вузовской практике: Тезисы республиканского семинара – совещания. Одесса, 1980 г. Часть 2.
- Мистрик Й.* Математико-статистические методы в стилистике // Вопросы языкознания. 1967. № 3.

Мурзин Л.Н. О динамической лингвистике XX века. Лингвистика на исходе XX века: итоги и перспективы. Тезисы международной конференции. Т.2. М., 1995.

Панкратов В.Н. Психотехнология управления людьми: Практическое руководство. М., 2001.

Паршин П. Б. Речевое воздействие: основные формы и разновидности. Рекламный текст: Семиотика и лингвистика. М., 2010.

Сергеечева В. Приемы убеждений. Стратегия и тактика общения. СПб., 2002.

Сеченов И.М. Элементы мысли. СПб., 2013.

Kovalevska T.Yu., Kovalevska A.V. Neuro-linguistic programming conceptual basis and perspective technologies. *Записки з українського мовознавства: Зб. наук. праць = Opera in linguistica ukrainiana: Fascicullum 26. Vol. 2 / Головний ред. Т. Ю. Ковалевська. Одеса, 2019. Вип. 26. У 2-х томах. Т. 2.*

Електронні інформаційні ресурси

Аватар И. Кинесика // Документ HTML. [http:// www.avatar-world.narod.ru](http://www.avatar-world.narod.ru).

Основы суггестивной лингвистики. Електронний ресурс [http // http: //www.vedium.ru/osl.html](http://www.vedium.ru/osl.html).
http://pidruchniki.ws/10540410/psihologiya/neyrolingvistichne_programuvannya
knowledge.allbest.ru/psychology/c-2...

http://pidruchniki.ws/10540410/psihologiya/neyrolingvistichne_programuvannya

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:
залік

5. Методи діагностики успішності навчання:
Оцінювання усних відповідей, письмових завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, усна відповідь під час складання заліку, реферати, презентація результатів виконання досліджень, виступи на наукових конференціях.